

Ravi

(Részlet)

Teljes menetfelszerelésben állunk a ház előtt három óra után nem sokkal. Tök sötét van, mindenkin fejlámpa. Talán enni kellett volna valamit, de ahogy Harrison Ford mondta meglehetősen morcosan *A kis szemtanú* című filmben a hajnali tehénfejés előtt: éjszaka nem szoktam enni. A gyaloglás némileg enyhíti a hideg élet. A sötét miatt még inkább a földet kell nézni a csetlő-botló, sziklás terepen. Mindenki magára vigyáz. Másra nem tudunk figyelni. Mint egy csapat szentjánosbogár a sötétben. Senkinek nem látszik az arca, csak egy fénynyaláb a feje helyén. Csönd van, a lépések tompa hangján kívül semmilyen nesz nincs az éjszakában. Felettünk az ég is csöndes, végtelen számú csillaggal.

Mellénk szegődik egy patak, sodrása dacol a faggyal. A folyás irányával szemben haladunk, ő siet lefelé, mi bandukolunk fölfelé. Néhol kiszélesedik, s egy ponton egyszer csak az utunkat állja. Lejtős részen zúdul lefelé a gyalogösvény közepén. Vagy átkelünk, vagy stoppolunk hazafelé Katmanduból. A vízbe nem kell belegázolni, mert tele van kövekkel, csak éppen távol vannak elszórva egymástól. Ugrani is lehet, de a kövek csúszósak a ráfagyott víztől.

– Átvizlek a hátamon – jelenti ki erélyesen a férjem.

– Szó sem lehet róla.

Nem okozok bajt, testi vagy lelki fájdalmat másnak, ez életem egyik alapelve.

– Ha belelépsz, a lábadra fagy a bakancs.

– Miért lépnék bele? Nem lépek bele! – vitatkozom, pedig tudom, hogy igenis beleléphetek. A férjem nagyon jól ismer.

– Nem kockáztathatsz. Nem engedlek nekivágni.

– És ha mindketten beleesünk? Nem tudsz velem egyensúlyozni a csúszós köveken.

– Nem esünk bele, bízd rám magad – ez olyan mondat, amit minden nő hallani szeretne a férjétől. Mégsem bízom rá magam, de nem azért, mert nem bízom benne.

– Nem! Átmegyek a saját lábamon.

Ezt eldöntöttem, bár tudom, simán belecsúszhatok, jobb esetben csak a lábam, és akkor egy-két lábujjal kevesebbel térek haza. Még megvan az egy számmal kisebb cipő. Amíg a férjemmel vitatkozunk, Ravi a patak közepén áll egy kövön, a víz alól újabb és újabb köveket halászik ki, és átkelőt épít. Pakolja sorra maga elé az elemeket, és az utolsóról kiszökken a partra. Beletörli vizes kezét a polárjába. Még mindig csak a polár van rajta. Dzsekibe dunsztolva is fázom, kesztyűben is majd lefagynak az ujjaim.

Újra keresgél a vízben, rendezkedik, hogy biztonságosabbá tegye az átkelest. Mindenki feléje irányítja a fejlámpáját. A biztonságos neki és nekünk nem ugyanaz. Visszamászik a patak közepére, és hívja egyenként az embereket. Kezét nyújtja kapaszkodónak. A bátrabbak indulnak először. Én nem vagyok bátor, ezért maradok utoljára. Sokaknak az a módszerük, ha félnek, igyekeznek túl lenni minél hamarabb. Én fordítva csinálom, húzom az időt, ami persze csak erősíti a félelmet. Gyerekkoromban tornaórán nem akartam kézen állni, mert elképzelhetetlennek tartottam, hogy ott legyen a lábam, ahol a fejem. Biztos a tériszony miatt. A tér alulnézetből is lehet iszonyatos. Sorakoztunk a bordásfal mellett, én mentem utoljára a falhoz. A többiek már túl voltak a feladaton, és unták magukat. Letenyelereltem a földre, lendítettem a lábam, a tanár elkapta, és nem hagyta, hogy letegyem. Mégsem volt annyira iszonyatos. Így volt ez az oltással és sok minden más-sal. És volt olyan is az életben, ami sokkal nehezebb volt, mint ahogy elképzelni tudtam.

A férjem csak mögöttem hajlandó átkelni. Nagyon biztos a mozdulataiban, mintha a teste minden parancsot képes lenne pontosan végrehajtani. Nincs semmilyen főbiája vagy iszonya, még a forralt tej pilléjét is megissza. Magabiztosan jár-ke-l a világban, és el sem tudja képzelni, milyen lehet félni a számára banális dolgoktól. A teste soha nem ellenség.

A csapat eleje már megy tovább az ösvényen, Ravi áll a kövön, a posztján, látja, hogy tétovázok. Előre lép, egy hozzám közelebbi kőre. Nem szól egy szót sem, csak kinyújtja felém a kezét. A másik kezével mutatja, hová lépjek. Hangosan zuhog a víz alattunk. Megfogom a kezét, nem szorítja meg, csak biztosan tartja, nem húz maga felé. Ahogy lépek előre, ő lépdel hátra, mindig mutatva, hová lépjek. Mint egy tánc, a férfi vezet, a nő követi. Az utolsó kőnél ugrani is kell, de a csúszás miatt az elrugaszkodás és az érkezés bizonytalan. Tétovázom.

– Ugorj, itt vagyok mögöttem! – kiabálja hátulról a férjem, akinek a jelenlétét eddig észre sem vettem. Körbe vagyok bástyázva.

Ravi megszorítja a kezem, tudom, hogy startolni kell. Lendülök, a lábam megcsúszik, nem sikerül a lendület. Ravi maga felé húz, és ezzel kiirányít a partra. Imbolygok, de talpon maradok. Ő még arra is ügyelt, nehogy a tesztünk összetalálkozzon.

– Köszönöm – mondom Ravinak. Nem szól, csak a fejlámpáink világítanak egymás arcába. A férjem már mögöttem áll.

– Ügyes voltál – veregeti meg a hátam.

– Ugye, mondtam. – Hülyén hangzik, a férjem is tudja jól, hogy csak szerencsés voltam.

Ahogy kel fel a nap, lassan kirajzolódnak a körvonalak. Elválnak a hegyek az égtől, a fejlámpák alatt megjelennek a menetelő testek. Már a csillagos ég is sejtette, hogy felhőtlen az ég, és nemsokára a nap is felbukkan.

Világosban ismét konstátálom, hogy Ravi még mindig ugyanabban a ruhában van, mint az előző napokban. Világos vászonnadrág, polárfelső. Hogy alattuk mi van, az rejtély marad, de a külső burok változatlan. Egyre távolabb érzem magamtól, és ez a távolság vonz. Nehéz őt jelzőkkel illetni, meg-

figyeléseimet melléknevekbe öntve azt mondanám, hogy megbonthatatlan. A csendjét is nehéz szavakkal megbontani, nincs bejárásom a lelkébe. Nem introvertált, mert ez a szó nem illik a Himalája hegyei közé. Szelíd, aki nehezen megszelídíthető. Megszelídíthetném szavak nélkül, ahogy a macskánkat? Megérkezése után az első éjszakáját és az első napját az ágy alatt töltötte. Reggel lefeküdtem az ágy mellé, és néztük egymást. Óránként néhány centit közelebb jött, délután, még az ágy árnyékában, de elfogadott tőlem néhány falatot. Estére előjött a fedezékből, és hagyta, hogy megérintsem ott, ahol a macskák szeretik. Ravi lelke vajon hol szereti, ha megérintik? Hol rejlik az esendősége? És miért keresem? A gyengéd érzés, ami bennem készülődik, puha felületet keres? Az esendőség felületét?

Szaporábban lélegzünk, ahogy ritkul a levegő. Még messze a hágó. Négyezer-kétszáz méter körül megállunk egy pihenőhelyen. Néhány sátor, sovány kutyák, narancssárgás-szürkés hajnalhasadás, és vécé a bátraknak. Én nem vállalkozom rá, hogy kihámozzam magam a ruhákból. Enni is kellene már valamit. És főleg inni. Kezd hányingerem lenni, bár tudom, egyedül a szorongás az oka. Félek, hogy elkap a hegyibetegség, és meghalok. Ha igazán belelovalnám magam a félelembé, tényleg rosszul lennék, mint ahogy a repülőgépen kezdődik a pánikroham, és akkor aztán képes vagyok a végletekig elmenni. Ez a belelovalás az egyik erősségem. Kinek mihez van tehetsége. Hegy vagy repülő? Hegy. Ha választanom kell, inkább a hegyet választom, mint a repülést. Mély lélegzetet veszek, de csak rosszabb, ahogy nagyot mozdul a gyomrom. A férjem próbálja erőltetni az evést. Visszautasítom, mérgelődik, hogy nem fogom bírni. Igaza van. Lenyelek pár korty vitaminnal dúsított vizet.

54

Továbbindulunk, pár száz méter után figyelmeztetni kell Ravit, hogy vegye vissza a tempót, mert a csapat már csak sétálni bír. Izzadok, és sűrűn veszem a levegőt, mintha lassú tempóban futnék. Már napok óta nem látott vizet a testem. Nem érzem, hogy szagom lenne, pedig lehet, hogy már bűdösödöm. A férjem sem szólt, bár én sem érzem, hogy szagosodna. Már biztos megszoktuk egymásét, vagy csak szeretjük egymás szagát, még egymás izzadságszagát is. Vagy ez már nem az? Gondolom, a hajam is rasztásodik a kötött sapka alatt, amit néhány napja nem veszek le a fejemről. Abban alszom, abban élek. A higiéniára mindig kényes voltam. Ahhoz képest elég messzire jutottam.

A vezetőnkön kívül mindenkinek fogy az ereje. Miért jöttem én ide? Miért nem a kiskunsági buckák homokszemeit folytatom az ujjaim között? Igazából baromira nem érdekel most engem az a hágó, csak hát azon keresztül visszahaza az út.

A hegy csöndjét helikopter zaja bontja meg. Mindenki felnéz, és ugyanarra gondol: hegymászóért jöttek. Itt csak a turista engedheti meg magának ezt az ellátást. Nem olcsó rosszul lenni. A hegyen nincs betegség. Ha nem halsz bele, szóra sem érdemes. Fél óra múlva újra felbukkan, és eltűnik abba az irányba, ahonnan jött. Nem tesz jót a közérzetünknek.

Meglátunk egy kőkaput lobogó imazászlókkal.

– Az a hágó – mutat felé David.

Megkönnyebbülést érzek, de legalább még ötszáz méter légvonalban. Gyalog sokkal több. Szerintem soha nem érünk oda. Egy kiszáradt tómederszerű homokos síkon három-négy narancssárga sátor áll. Nem tudom, pontosan mennyi, nem vagyok képes megszámlolni. Ez a meder is csak arra szolgál, hogy utána megint fölfelé kelljen szenvedni magunkat. Ellenséges vagyok a természeti képződményekkel. Kilenc óra körül járhat a reggel, mire felérünk. Hat óra gyaloglás van már a lábainkban, istentelen szél fúj, az imazászlók vízszintesen fekszenek. Vihetik az égbe a hálaimáinkat, hogy megvagyunk, nem hányunk, nem vizesedett be az agyunk. Lefelé menet már nem fenyeget a hegyi betegség, csak a fáradtságot kell túlélni. A gyengébbek, mint én, megkönnyebbülnek, hogy elértük a célt, most már nagy baj tényleg nem lehet, nem mintha eddig lett volna racionális kalkuláció arra nézve, hogy lehet. A jobb kondiban lévők egyszerűen csak boldogok. Jó, én is az vagyok. A szépség miatt vagyok boldog, nem a teljesítménytől. Most közelebb látszik a Manaslu csúcsa, pedig még legalább háromezer méter. Érzem a fenséges ízét. Ravi áll a szélben, elégedetten nézi a csúcst, mintha megpaskolná hű házi állata hátát. Teste ellentart a szélnek. A fejére tekert kendőből csak a szeme látszik ki. Kesztyű is került a kezére. Nem mutatja semmi jelét, hogy fázna, vagy zavarná a szél, csak van, és az elemek körülötte.

Mindenki a magasságot és a hágó nevét jelző táblánál fényképezkedik. Rá van írva kedvesen, hogy visszavárnak. Tudod, mikor. A férjem átölel, és mi is odaállunk a hágót jelző tábla elé, hogy megörökítsenek minket. Nem tudok mosolyogni, csak vicsorítok a hidegtől. Amúgy sem tudok természetesen mosolyogni, ha fényképeznek, csak úgy l'art pour l'art a mosoly kedvéért. Mint Heisenberg részecskéi, a gép mögött figyelő megváltoztatja az arcbe rendezésemet.

Várom, hogy induljunk végre lefelé, átfúj rajtam a szél, akármilyen élménymentesítő öltözékben vagyok is. Elfáradtam, nemcsak a gyaloglástól, hanem az izmokat feszesen tartó hidegtől. A csúcst vezető hegyoldalon, a nagy fehérségben két hegymászó kapaszkodik fölfelé. Aprók, mint a hangyák. A csúcson még nagyobb szél van, kavarja a havat, mintha tényleg szellemek örvénylenének a tetején. Még messze vannak. Sok napnak kell eltelnie, mire megteszik azt az egy-két ezer métert fölfelé. Ők vajon mért mennek?

Hét órája gyalogolunk.

És elkezd lejtetni az út. A színek fehérből szürkévé és barnává változnak. Az út végeláthatatlan. Mindenki csöndben gyalogol. Még legalább hat óra gyaloglásra van a szállásunk. Az első kis völgyben más túrázók is felbukkannak. Ravi megszabadult az arcát takaró kendőtől, és élvezzi a napsütést.

Nyolc órája gyalogolunk.

Dél körül lehet, mikor elérkezünk egy sátorhoz, ahol néhány helyi meleg ételt árul a turistáknak. Sokat kellene várni, ezért csak megpihenünk a fűben. Ülünk a napfényben, érzem a testem gyengeségét, hogy bármikor beinthat nekem. Hangoskodás hallatszik. A szabadban mindenki hangosabb, mint zárt térben. A turisták ugratják egymást, pláne, ha lement már egy-két sör is. De valahogy mások a hangsúlyok. Veszekednek. Egy nyugati és

egy helyi csap össze. A pénz. Mi más miatt? Mi mérgezhetné meg a Szellem-hegy auráját? A pénz. A turista nem akarja kifizetni, amit a másik kér. Sokallja, lekezelően viselkedik. A hegyen csak a magad rovására fukarkodj, ne a vendéglátódéra. Ha lenézed őket, ne gyere ide. Szégyellem magam, mert egy kalap alá tartozom ezekkel. Szerencsére ez az első ilyen incidens, amit láttunk az út során. Bunkóval a világ minden szegletében találkozhatasz. Emberi tényező. Akinek tényleg pénze van, az általában nem ilyen helyre jön, hanem ötszillagos seggkinyalásba. Továbbállunk, inkább felfüggesztjük a pihenőt. Eltűnt a szépség, amit a hegyek nyújtottak, és átvette a helyét az emberi természet csúfsága.

Kilenc órája gyalogolunk.

Gyenge vagyok, és lesz ez még rosszabb is, mert még messze vagyunk. A férjem nem az utat lesi a lába alatt, hanem a tájat, aminek minden négyzetcentimétere fényképre kívánczik. Élvezi, mohón figyel, néha egészen sokáig leragadva egy témánál.

Tíz órája gyalogolunk.

Lassan ismét látótávolságba kerülnek a csapat tagjai. Ravi megáll, újra személyes feladata adódik: egy patak. Süt a nap, nincs fagy, és a víz sem zúdul erősen, mint hajnalban. Rálép egy kőre, szétnéz, és kivesz a vízből egy nagyobb követ, beigazítja, és már át is szökken a túloldalra. Akkurátusan helyezem a talpam, de ő már ott áll a folyás közepén a kövön és nyújtja felém a kezét. Most sem mond semmit. Már nincs rajta kesztyű. Rajtam sincs. Megfogom a kezét. Az övé a víztől hideg, az enyém meg megszokásból. A tenyere puha. Nem szorítja meg, csak húz, miközben hátrafelé lép. Én a kőre nézek, ahová a lábam tennem kell. Kiugrom a partra, és azonnal elengedi a kezem. Elnéz a hátam mögé, az utánam következő átkelőre, de a férjem, mint egy hegyi kecske, már szökell is át. Néhányan, egy-két száz méterrel lemaradva lassan közelednek. Ravi marad. Megvárja, hogy mindenki átkeljen a vízfolyáson. A férjemmel továbbmegyünk, mert az erőm az idő múlásával is fogy, nem csak a megtett úttal. Pár lépés után, mikor úgy érzem, hogy nem látja senki, megszagolom a tenyerem, hogy van-e Raviszaga. Nem érzek semmit.

Tizenegy órája gyalogolunk.

Tizenkét órája gyalogolunk.

A lécekből tákolt turistaszálláson átsüvít a szél, de végre ágy van alattam, tető felettem.

A haldoklás különös lelkiállapot, amikor átéljük, pontosan tudjuk, mi az. Mint a szerelem. Az igazi csak ritkán történik meg velünk, de mindig pontosan tudjuk, hogy mi terített le. És ha elértünk egy bizonyos kort, megsejtjük, hogy a halál nem olyasmi, ami mindig csak másokkal történik meg. Tudtam, hogy eljött. Szóval igaz. Nem vaklárma, ahogy a vésőig reméltem. A meghalás tényleg létezik. Becsapottságot éreztem, cserbenhagyást, árulást, mintha valami mást ígértek volna nekem. Kicsoda? Az a hallgatag valami, amiben bízol, amikor az abszurd mezejére lépsz.

Feküdtem az ágyon, a szemem nyitva volt. Láttam a körülöttem létező világot, a falakat, a szoba berendezési tárgyait, a holminkat, fontos kis tár-

gyainkat, de elvesztek a nevek, elvesztek a jelentések, és maga a tapasztalás is. Kitérőldtek a szavak, kitérőldtek a gondolatok, eltűnt a kapcsolat, a benne-lét. Már kívül voltam a világon, a világ összefüggéseiben. A nemlétezés felé tartottam. A testem még fogva tartott, hiába nem éreztem már a hús fájdalmát, fáradtságát, remegését. Egyedül a birtoklást éreztem, ahogy még helyet ad a léleknek, de már nem ragaszkodik hozzá. A test közömbös volt, érdektelen. Még belül voltam. A perspektíva, aminek a másik vége a semmi felé tartott, abból a pontból indult ki, ahol az ágyon feküdtem. Az ének még megvolt a fókuszban. Ponttá zsugorodott, nem volt kiterjedése, nem volt lelke. Lassan oldódott fel a semmiben, ahogy egy kép pontonként tűnik el. Léteztem, a létezés bizonyosságában. Én voltam, a pont bizonyosságában, és ez a pont kicsinysége révén nagyon éles volt. Hegyes, mint egy nyíl, amit még tart a kéz. Majd elrepül.

Kinyitom a szemem. Sötét van. Félek. Tudomásul veszem a létezés tényét. Nem hiszek benne.

Kinyitom a szemem. Homályosan látok. Érzem, hogy ágyban fekszem. Tudom, hogy ágyban fekszem a hálósázkomban. Tudom, hol vagyok. Tudok mindent. Félek.

A férjem pofozza az arcom. Lassan kinyitom a szemem. Tekintetében baljós izgalom, de én már tudom, hogy a nehéz nap éjszakája véget ért.

– Mi van veled?

Bambán nézek. Beszélni nem tudok.

– Már vagy öt perce ébresztgetlek.

Beszéd helyett megfogom a kezét. Elidőzünk pár másodpercig, erőtlenségig nyújtózom, és folytatom az életet, ahol tegnap abbahagytam. Elértem az entrópia maximumát, a teljes szétszórtságot, amikor beáll a tökéletes nyugalom. Vagyis csak majdnem a maximumát, mert az a tökéletes nyugalom a halál.

A férjem a kezembe adja a meleg műanyag poharat. Az első korty visszahozza a világot. A világot, amit szeretek, a megszokás biztonságát. A három-az-egyben strong ismerős ízére megszáll a béke. Minden a helyén van, és úgy van, ahogy lennie kell. Már-már boldog vagyok. Jó itt most nekem. Az utolsó korty kávé már hideg. Ideje moccanni, meghámozni magam, felöltözni. Magamra húzom a meleg ruhákat, életjelek mutatkoznak, és elindulok a vécére. A házak mögötti kis fabódé ajtaját a lábammal tolom be, hogy a kezem tiszta maradjon. Még be sem csapódik a hátam mögött, észreveszem, hogy valaki már megelőzött, és elfelejtette leönteni maga után. Még ennek is örülök. Olyan életszerű. Üdvözlő a nagybetűs élet. Azonnal hátramenetbe kapcsolok, fintorgó pofával lesétálok a konyha melletti „vizesblokkhoz”. Antiszociális vécéhasználók közé keveredtünk. Technikailag szobatiszták vagyunk, de morálisan még nem. Hogy mi lesz az utánam érkezővel, az már kit érdekel. Mint otthon a tömegközlekedők. Felszállnak és megállnak az ajtóban, és eszükbe sem jut, hogy beljebb lépjenek. Azt hiszik, a seggük mögött véget ér a világ.

A másik vécé egyben van a fürdőszobával: elől egy hideg vizes zuhany nőtt ki a falból, hátul a sarokban meg a szokásos guggolás. Éppen nem jár

erre senki, így bevetem magam a nyugodt kis zugba. Miután kész vagyok, látom, hogy nincs víz a vödörben. A csap alá tartom, hogy megcselekedjem, amit az előző használó elmulasztott. Egyetlen csepp víz sem folyik a csőből. A zuhanyból sem. Van egy csap az udvaron is, eltekerem ütközésig, semmi. A vezetékek elfagytak. Mit csináljak? Bújjak el én is, mintha mi sem történt volna? Nem, ki kell találnom valamit.

Szégyennel eltelve, szemérmesen benyitok a konyhába, ahol a hordárok gyűrűjében a háziasszony már a reggelit készíti. Ravi is itt ácsorog, éppen nincs semmi különösebb dolga. Előadom, hogy nem folyik a víz a csapokból, és nekem szükségem lenne egy vödör vízre a vécén. Az előrelátó otthoniak a konyhában tartanak néhány vödör tartalék vizet. Ravi felkap egyet, és már hozza is. Megyek a vécé felé, ő utánam. Az ajtóban kérem, hogy adja ide, megoldom egyedül, de nem mondhattam eléggé erélyesen, mert minden megtorpanás nélkül jön be utánam. Szembefordulok vele, hogy megállítsam, és legszívesebben eltakarnám a szemét.

– Kérem, menjen ki! – Kinyújtom felé a kezem, hogy ne lépjen előre, egy tapodtat se tovább.

– Megcsinálom – ajánlkozik készségesen.

– Ne! Kérem, menjen ki!

Ravi annyira halványan mosolyodik el, hogy ha nem lennék ilyen kitett állapotban, észre sem venném. A kitett helyeken átkelés veszélyes. Mint az a lejtő, amin nem volt út, csak a rézsű. A nem sokkal korábban történt földcsuszamlás formálta ilyenné. A föld rögei gurultak a cipőnk alatt, talpunk lejtett, csúszott a talajjal együtt. Nem volt miben megkapaszkodni sem, hiába csináltam úgy a lábujjaimmal, mintha meg akarnám fogni a talajt, a cipőben ez mit sem számított. Leteszi a vödröt a földre, és kimegy. Tudja, hogy szégyellem magam. Ha zuhanyzás közben nyitott volna rám, nem érezném magam ennyire meztelennek, mint most. Nincs az az intimitás, ami elbírja ezt a meztelenséget, és ennél meztelenebb még soha senki előtt nem voltam. Talán csak a szülőcsatornában. Könnyebb lenne, ha undorodást látnék az arcán, vagy ha tesz egy vicces gesztust.

Amikor átsegített a vízfolyáson, amikor követtem a lépteit, kényelmes, nem reflektált jelenlétet éreztem. Az aurája körbeölelte az enyémet, amit feltehetően csak én éreztem kettőnk közül. Most túlléptünk a társasági érintkezés szokásos formáin. Hogy zavarban vagyok, az oly kevéssé fejezi ki, amit érzek. A zavarodottság legmélyén, alig láthatóan, alig hallhatóan, ott bújjik, ott rejtőzik az öröm. Kerestem az esendőségét, de a saját esendőséget találtam, ami mentes minden énmegőrzéstől, büszkeségtől. Ami képes felkínálni a gyengeséget. Ez okozza az örömet. Az a puha felület, amelyet a bennem készülő gyengéd érzelmekhez kerestem, rajtam van, az én felületem. Az én sérülékeny, sérülésre kész felületem. Feloldottam a védelmet, és ez éppen annyira ijesztő, mint amennyire szívet melengető.

Rendbe teszem magam után az illemhelyet. Benyitok a konyhába, Ravi az ajtó mellett áll. Kinyújtom felé a kezem. Az emberszabásúaknál ez a megadás jele. Az én kezemben egy üres vödör is van.